

Zintegrowany model pomocy społeczności LGBTQIAP+

Raport z realizacji grantu uzyskanego w ramach konkursu: Konkurs na Małe Granty ogłoszonym przez: Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego - Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego

11 LISTOPADA

Federacja Znaki Równości

Autor: Mateusz Budzik

Działania realizuje:

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Pomoc Prawna	6
3. Pomoc Psychologiczna.....	8
4. Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027	10
5. Karta Praw Podstawowych- kampania informacyjna i warsztaty	16
6. Co Dalej?	21
7. Podsumowanie.	23

Działania realizuje:

1. Wstęp

Niniejszy raport przedstawia działania podjęte w ramach wsparcia społeczności LGBTQIAP+ przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego w okresie od 1 marca do 31 października 2024 roku. Środki na te inicjatywy zostały przyznane w ramach grantów wspierających rozwój lokalny i równość społeczną. W odpowiedzi na pierwszy nabór na małe granty, Federacja Znaki Równości zrealizowała szereg działań mających na celu rozszerzenie dostępu do darmowej pomocy prawnej i psychologicznej, skierowanej do osób LGBTQIAP+.

Kwota jaka została przyznana Federacji Znaki Równości to 19 734,88 €.

Społeczność LGBTQIAP+ w Polsce na co dzień zмага się z wyzwaniem związanym z dyskryminacją, co wpływa negatywnie na ich dobrostan psychiczny i społeczny. W tym kontekście dostęp do specjalistycznego wsparcia prawnego i psychologicznego stanowi kluczowy element przeciwdziałania skutkom wykluczenia. Program realizowany przez Federację Znaki Równości jest wspierany przez Komisję Europejską, w szczególności poprzez środki z programu CERV: Obywatele, Równość, Prawa i Wartości, co pozwoliło na uruchomienie kilku ważnych obszarów wsparcia.

Działania w ramach projektu obejmowały:

1. Pomoc psychologiczną

Zapewnienie konsultacji psychologicznych (do trzech spotkań), a w razie potrzeby długoterminowej opieki obejmującej do dziesięciu sesji. Zaplanowano 120 godzin pracy specjalistek_ów w ramach działania konsultacji psychologicznych, oraz 55 godzin pracy w ramach terapii długoterminowej

Działania realizuje:

W ramach pomocy psychologicznej zatrudniono też osobę specjalistyczną do koordynacji pracy przy zbieraniu zgłoszeń i kierowaniu osób do specjalistek_ów

2. Pomoc prawną

Specjalistyczne wsparcie prawne dla osób transpłciowych w procesach związanych z uzgodnieniem płci i danych osobowych, świadczone przez prawniczki i prawników wyspecjalizowanych w tego typu sprawach. Pomoc Prawna oferowana przez Federację Znaki Równości, działa od 2020 roku. Plan zakładał 221 godzin pracy osób w zespole prawnym świadczącym wsparcie w sprawach o uzgodnienie płci.

3. Działalność monitorującą

Federacja Znaki Równości, działając w ramach Koalicji na Rzecz Równych Praw "Equality Watch", uczestniczy w pracach Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027. Federacja angażuje się w monitorowanie przestrzegania zasad równego traktowania i niedyskryminacji, jak również w działania mające na celu wykluczenie finansowania z funduszy unijnych dla tzw. "stref wolnych od LGBT".

4. Szkolenia i kampania informacyjna o Karcie Praw Podstawowych

W Krakowskim Centrum Równości oraz Tarnowskim Centrum Równości zaplanowano warsztaty dotyczące Karty Praw Podstawowych UE. Ponadto na stronie znakirownosci.org.pl zaplanowano publikację serii postów o Karcie Praw Podstawowych. Ponadto, w ramach projektu zorganizowano dwa wydarzenia w Krakowskim Centrum Równości DOM EQ oraz Tarnowskim Centrum Równości. Były to warsztaty poświęcone Karcie Praw Podstawowych, prowadzone przez Mateusza Gęźbę.

Działania realizuje:

Raport ten podsumowuje realizację powyższych działań, ich wpływ na społeczność oraz znaczenie wsparcia instytucjonalnego w umacnianiu równości i praw obywatelskich osób LGBTQIAP+.

**64% respondentów
LGBTIQ
przyznało, że
doświadczyło
dyskryminacji z powodu
bycia osobą LGBTIQ**

**72% Europejczyków
zgadza się, że
małżeństwa osób tej
samej płci powinny być
dozwolone w całej UE**

**43% osób LGBTIQ
doświadczyło
napastowania z powodu
bycia osobą LGBTIQ**

Źródła: [Eurobarometr 2023](#), badanie [Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej \(FRA\)](#) z 2019 r.

2. Pomoc Prawna

W świadczenie pomocy prawnej zaangażowany był zespół prawny Federacji Znaki Równości składający się z osób posiadających tytuł adwokata lub radcy prawnego działających w następujących miastach Polski: Krakowie, Katowicach, Wrocławiu, Poznaniu i Warszawie. Pomoc świadczona była na terenie całego kraju. W przypadku osób z mniejszych ośrodków miejskich pomoc udzielana była zdalnie, z kolei w przypadku osób zamieszkujących w wymienionych powyżej miastach pomoc była świadczona stacjonarnie. Pomoc prawna obejmowała następujące czynności:

- przygotowanie pozwów i wiążące się z tym konsultacje dotyczące dowodów dołączanych do pozwów,
- przygotowanie niezbędnych pism procesowych (np. zażaleń na postanowienia o przekazaniu sprawy do innego sądu wynikających z nie uznania przez sąd umowy prorogacyjnej), składanie w imieniu powoda oświadczeń woli lub wiedzy,
- reprezentacja stron powodowych na rozprawach (zarówno zdalnych jak i stacjonarnych),
- obsługa na etapie towarzyszącym wydaniu prawomocnego wyroku sądowego (uzyskanie odpisu wyroku zaopatrzonego w klauzulę prawomocności oraz szczegółowa informacja dla osoby korzystającej z pomocy, o tym jakie kroki ma poczynić w celu uzyskania nowego numeru PESEL, nowego imienia, dokonania zmiany w dokumentach typu świadectwo pracy, dyplom uniwersytecki itp.).

Osoby należące do zespołu prawnego spędziły łącznie 210,5 godziny na świadczeniu pomocy prawnej. W okresie grantowym (tj. od 1 marca do 31 października 2024 roku) pomoc była świadczona na rzecz 62 osób.

Działania realizuje:

Wsparcie z grantu dla mechanizmu świadczenia pomocy prawnej spowodowało dalszy wzrost zainteresowania pomocą prawną świadczoną przez zespół prawny Federacji i zgłaszanie się kolejnych osób. Opinia osób które skorzystały z pomocy prawnej w ramach środków grantowych:

„Współpraca z prawnikiem była bardzo przyjazna i profesjonalna. Przydzielony mi prawnik był bardzo komunikatywny i odpowiadał na każde pytanie związane z pozwem i procesem. Ilość spotkań była wystarczająca. Pozew przygotowany przez prawnika był bardzo skrupulatny i brał pod uwagę wszystkie moje uwagi. Jestem bardzo zadowolona z pomocy. Jeśli chodzi o to że środki były pozyskane z Unii Europejskiej: Cieszę się, że Unia Europejska wspiera sytuację osób takich jak ja w kraju który niestety odstaje jeśli chodzi o tolerancję oraz ma bardzo niewygodne procedury jeśli chodzi o poprawę danych osób transpłciowych.” Anna.

„Jako osoba, która otrzymała bezpłatną pomoc prawną jestem niesamowicie wdzięczny i przede wszystkim spokojniejszy o moje jutro i moją przyszłość. Pomoc otrzymana od prawników była bardzo konkretna i profesjonalna, dostosowana w zupełności pod moje potrzeby. Dzięki takiej formy pomocy nie musiałem stresować się nie tylko przygotowaniem do rozprawy ale również samym przebiegiem całego procesu bo wiedziałem, że w razie jakichkolwiek przeszkód otrzymam profesjonalne wsparcie. Dzięki zmianie danych mogę w końcu w pełni wykorzystać swoje możliwości i dalej działać we wszelkich kategoriach życia bez dodatkowego stresu.” Adam.

3. Pomoc Psychologiczna

W ramach działań realizowanych dzięki uzyskanym środkom grantowym wprowadzono zmiany, polegające na współpracy z Fundacją Tęcza Po Burzy, która zajmuje się organizacją i koordynacją wsparcia psychologicznego. Fundacja prowadzi sprawdzoną i weryfikowaną Mapę Wsparcia, obejmującą kontakty do przeszkolonych specjalistek i specjalistów pracujących z osobami ze społeczności LGBTQIA+. Utworzono dedykowaną skrzynkę kontaktową psychotecza@gmail.com, za pośrednictwem której osoby poszukujące wsparcia mogą zgłaszać swoje potrzeby. Skrzynka ta stanowi również miejsce kontaktu dla osób kierowanych przez profile społecznościowe Federacji Znaki Równości, DOM EQ oraz Fundacji Tęcza Po Burzy.

Proces wsparcia obejmował przesyłanie zgłaszającym się osobom formularzy. Dane pozyskane za pomocą formularzy zgłoszeniowych pozwalały na dopasowanie odpowiedniego specjalisty w zależności od problemów z którymi zgłasza się osoba potrzebująca wsparcia. Następnie umawiano osobę potrzebującą pomocy na konsultacje, obejmujące do trzech spotkań. Po zakończeniu cyklu konsultacji, osoby otrzymywały ankietę ewaluacyjną dotyczącą uzyskanego wsparcia. W przypadkach osób wymagających bardziej intensywnej pomocy psychologicznej umożliwiano także długoterminowe wsparcie obejmujące do 10 sesji.

a) Konsultacje psychologiczne

Wsparcie psychologiczne w ramach konsultacji otrzymało 40 osób. Każda z nich miała możliwość skorzystania z maksymalnie trzech spotkań, choć niektóre osoby korzystały

z jednej lub dwóch sesji. Łącznie specjalistyczne przeprowadziły 121 godzin konsultacji.

b) Terapia długoterminowa

Osoby wymagające bardziej intensywnego wsparcia były kierowane na pomoc długoterminową, która obejmowała do 10 sesji ze specjalistą, z którym rozpoczęto konsultacje. W tej formie wsparcia wzięło udział dziewięć osób, z których część skorzystała z pełnej liczby spotkań, a większość – z 5 do 7 sesji. Łączna liczba godzin pracy specjalistów wyniosła 64 godziny.

Przykładowe odpowiedzi z ankiet ewaluacyjnych które osoby mogły wypełnić po otrzymanej pomocy:

"Terapia bardzo pomaga mi w życiu. Dzięki niej mogę w bezpiecznej przestrzeni porozmawiać z kimś kto w pełni mnie zrozumie, da mi wsparcie, którego brakuje. "

"Dzięki rozmowie ze specjalistą jestem w stanie znajdować rozwiązania problemów które zajmują moją głowę. Nawarstwiają się i potrafią doprowadzać do złego samopoczucia oraz stanów depresyjnych. Po każdej takiej rozmowie czuję się lepiej, czuję jakby cały stres, nerwy i napięcie schodziło ze mnie. Wyciągam z niej wnioski i informacje które pomagają mi w funkcjonowaniu. Powodują że sam w powolnym stopniu wyłapuje czynniki które źle na mnie oddziałują."

"Spotkania z Panią Beatą bardzo ułatwiły mi funkcjonowanie w życiu. Pozwoliły mi poukładać sobie w głowie wiele spraw nad którymi sam potrafiłem nadmiernie myśleć a

Działania realizuje:

jednak nie dawały efektów. Pomogła mi w poznawaniu swoich emocji, którym sam nie potrafiłem rozróżnić i nazwać. W ogromnym stopniu pomagała mi w układaniu sobie życia codziennego, służbowego oraz relacji z partnerem. Potrafiła zadawać takie pytania które naprowadzały mnie samego do różnych wniosków i skłaniały do refleksji.”

4. Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

Komitety Monitorujące Fundusze Europejskie to ciała powołane na poziomie krajowym lub regionalnym, które nadzorują realizację programów operacyjnych finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Ich głównym celem jest zapewnienie, że fundusze są wykorzystywane zgodnie z ustalonymi celami oraz przepisami unijnymi i krajowymi.

Główne zadania Komitetu Monitorującego:

1. Monitorowanie postępu programu – Komitety śledzą realizację wskaźników programów operacyjnych, analizują raporty i sprawdzają, czy cele założone na dany okres są osiągnięte.
2. Ocena efektywności i skuteczności działań – Komitety analizują, czy środki są wydatkowane efektywnie i skutecznie, czyli czy przyczyniają się do zamierzonych efektów i nie są marnowane.

Działania realizuje:

3. Akceptacja zmian w programie – W przypadku potrzeby dostosowania programu operacyjnego (np. w wyniku nowych wyzwań gospodarczych lub zmieniających się potrzeb społecznych) komitety monitorujące mogą zatwierdzać zmiany w jego treści.
4. Kontrola zgodności z przepisami – Komitety dbają o to, by projekty finansowane z funduszy europejskich były realizowane zgodnie z wymogami unijnymi i krajowymi, w tym zasadami przejrzystości, konkurencyjności i zgodności z politykami UE.
5. Przegląd działań komunikacyjnych i promocyjnych – Komitety dbają o to, aby informacje o funduszach i ich efektach były dostępne dla społeczeństwa, a także promują wyniki działań współfinansowanych przez UE.
6. Zatwierdzanie raportów – Komitety akceptują roczne raporty o realizacji programu, które są następnie przesyłane do Komisji Europejskiej jako potwierdzenie postępu w realizacji założonych celów.

Skład Komitetów Monitorujących

Komitety składają się z przedstawicieli różnych instytucji, w tym:

- administracji rządowej i samorządowej,
- partnerów społecznych i gospodarczych (np. organizacji pracodawców, związków zawodowych),
- organizacji pozarządowych
- Komisji Europejskiej (w charakterze obserwatora).

Działania realizuje:

Dzięki szerokiej reprezentacji interesów komitety mają na celu zapewnienie transparentności, obiektywizmu i lepszej kontroli nad wydatkowaniem środków unijnych.

Federacja Znaki Równości, jako członek koalicji „Equality Watch”, zasiada w Komitecie Monitorującym Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027. Koalicja „Equality Watch” monitoruje przestrzeganie zasady niedyskryminacji, równego traktowania oraz zapisów Karty Praw Podstawowych w projektach realizowanych w Polsce w ramach Funduszy Europejskich. Jej działania obejmują analizę wpływu projektów finansowanych przez UE na zasady równościowe oraz na sytuację osób zagrożonych dyskryminacją, w tym osób LGBT+. Koalicja dąży również do tego, by tzw. „strefy wolne od LGBT” nie uzyskiwały finansowania z funduszy unijnych, oraz postuluje wprowadzenie działań prorównościowych.

W momencie rozpoczęcia grantu przedstawicielką Federacji Znaki Równości była Magda Dropek, która zwracała uwagę na potrzebę wycofania dyskryminujących deklaracji, wskazując ryzyko wystąpienia podobnych sytuacji w przyszłości. Na posiedzeniach obecna była także przedstawicielka Komisji Europejskiej, która podkreślała rolę inkluzywności i wyraziła zadowolenie z reprezentacji organizacji równościowych w Komitecie. Zwrócono uwagę na Samorządową Kartę Praw Rodziny powiatu tatrzańskiego, której zapisy zalecały unikanie współpracy z organizacjami „podważającymi autonomię rodziny oraz tożsamość małżeństwa”, co miało charakter anty-LGBT.

Magda Dropek, po objęciu nowych obowiązków, zrezygnowała z reprezentacji w Komitecie. Zastąpili ją Mateusz Budzik i Olga Plesińska, a do współpracy zaproszono Jakuba Gawrona w roli wsparcia merytorycznego. Na posiedzeniu Komitetu w maju

Działania realizuje:

Mateusz Budzik poruszył temat tożsamości płciowej w kontekście przesłanek antydyskryminacyjnych. Omówiono także skargi związane z konkursami, w których uczestniczył powiat tatrzański, oraz działalność Ordo Iuris o charakterze anty-LGBT. Wskazano również na stosowanie strategii SLAPP wobec organizacji pozarządowych informujących o dyskryminacyjnych działaniach jednostek samorządowych.

Na kolejnym, lipcowym posiedzeniu Mateusz Budzik zgłosił poprawki uwzględniające istniejące już Samorządowe Karty Praw Rodziny jako działania dyskryminacyjne ze względu na płeć i orientację. Zasugerowano też, aby jednym z kryteriów dla wnioskodawców było uwzględnienie SLAPP. Strona urzędowa odrzuciła jednak ten wniosek, wskazując na brak regulacji SLAPP w polskim prawie.

Na koniec posiedzenia podziękowano stronie samorządowej i pogratulowano, że w Małopolsce uchwały anty-LGBT przestały obowiązywać – ostatnia z nich, Samorządowa Karta Praw Rodziny powiatu Tatrzańskiego, została uchylona. Podczas ostatniego posiedzenia w okresie grantowym, we wrześniu, przedstawiciele Komisji Europejskiej, Dorota Korczyńska i Matthieu Hornung, pogratulowali Małopolsce za uchylenie dyskryminującej uchwały, co potwierdza poszanowanie wartości UE w regionie.

Przedstawiciel Samorządu Jan Tadeusz Duda wyraził opinie jakoby odwołanie uchwał SKPR stanowiło atak na polską narodową mentalność, podkreślił występujący akcent depopulacyjny.

Mateusz Budzik zgłosił wolny wniosek w nawiązaniu do wypowiedzi Pana Jana Tadeusza Dudy na temat Samorządowej Karty Praw Rodzin (dalej SKPR) w odpowiedzi na wypowiedź przedstawicielki Komisji Europejskiej – Pani Doroty Korczyńskiej. Treść jego oświadczenia do protokołu jest następująca: „Pragnę zwrócić uwagę na przesadność i nieadekwatność wypowiedzi w stosunku do stanu faktycznego. Po pierwsze, uchylenie SKPR nie stanowi ataku na narodowość polską. Polska 20 lat temu wstępując do UE, za

zgodą wyrażoną w referendum ogólnokrajowym zaakceptowała prawo unijne, które zakazuje dyskryminacji ze względu m.in. na płeć i orientację seksualną oraz zapewnia każdej osobie swobodę przemieszczania się. Polska będąc beneficjentką środków unijnych, zobowiązana jest do przestrzegania zasad horyzontalnych oraz Karty Praw Podstawowych (KPP) na każdym etapie procedury funduszowej. Zgodnie z art. 15 ust. 1 i motywem 6 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1060 z 24/06/2021 (Rozporządzenie), podczas całego okresu programowania należy skutecznie wdrażać i przestrzegać KPP i przestrzegać zasad horyzontalnych, w tym art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Zgodnie z art. 10 TFUE, UE dąży do zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć (...) lub orientację seksualną. Zasada ta została powtórzona w art. 9 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia. Podobnie, z Umowy partnerstwa wynika wprost, że jednostki samorządu terytorialnego, które utrzymują w mocy dyskryminujące uchwały nie powinny otrzymać dofinansowania: Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia nr 2021/1060, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone. Ponadto, wskazać należy, że polska konstytucja zapewnia ochronę każdej rodziny, poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego, godności osobistej oraz zakaz dyskryminacji. SKPR opowiadał się za jedną wizją rodziny, opartej na różnopłciowym małżeństwie z dziećmi, dyskryminując jednocześnie inne modele rodzin funkcjonujących w Polsce. Z treści Karty wynika, że organy powiatu zobowiązują się do szczególnej ochrony rodzin opartych na małżeństwie kobiety i

Działania realizuje:

mężczyzny, w tym do przeciwdziałania dyskryminacji małżeństw w polityce społecznej, za którą uznano w Karcie przywileje na rzecz samotnych rodziców w dostępie do usług i świadczeń oferowanych przez powiat. Z Konstytucji RP (art. 18, art. 71) nie wynikają podstawy do preferencyjnego traktowania rodzin opartych na związku małżeńskim kobiety i mężczyzny. Wyprowadzić można jedynie zgoła przeciwne zobowiązanie organów państwowych do otoczenia szczególną ochroną rodzin niepełnych. W obliczu braku prawnej definicji rodziny, słusznym jest przyjęcie socjologicznej definicji rodziny, jako grupy społecznej opartej na więzach pokrewieństwa i/lub więziach społecznych. Ta definicja powinna być uwzględniona przez powiat w podejmowanych działaniach na rzecz ochrony praw rodzin. Opieranie definicji rodziny w programach czy gminnych aktach prawnych na różnopłciowym małżeństwie uznać należy za przejaw dyskryminacji i naruszenie zasady równego traktowania. Wypowiedz Pana Dudy jest odwróceniem pojęć. W rzeczywistości ogólna koncepcja SKPR opracowana przez Ordo Iuris przypisuje społeczności LGBTQ zagrożenie dla rodziny. Tymczasem edukacja i inne działania antydyskryminacyjne, związki partnerskie, widoczność społeczności LGBTQ, nie mają żadnego wpływu na żadne obiektywne wskaźniki dotyczące rodziny, np. liczba zawieranych małżeństw, rozwodów, dzietności, przypadki przemocy, alkoholizmu itp.. Również rezolucja Parlamentu Europejskiego z 11 marca 2021 r. zwraca uwagę na bardzo wąską definicję rodziny i wzywa do ochrony również uwzględniając udzielanie finansowania. Dodatkowo przypomina, że żaden z samorządowców na procesach Atlasu Nienawiści nigdy nie udowodnił związku między wsparciem LGBTQ, a pogorszeniem wskaźników dotyczących rodziny, ani pozytywnego wpływu SKPR na rodzinne wskaźniki. Dlatego też wiązanie uchylenia SKPR z depopulacją zdaje się nieadekwatne i niezgodne ze stanem faktycznym”.

5. Karta Praw Podstawowych- kampania informacyjna i warsztaty

- Kampania informacyjna

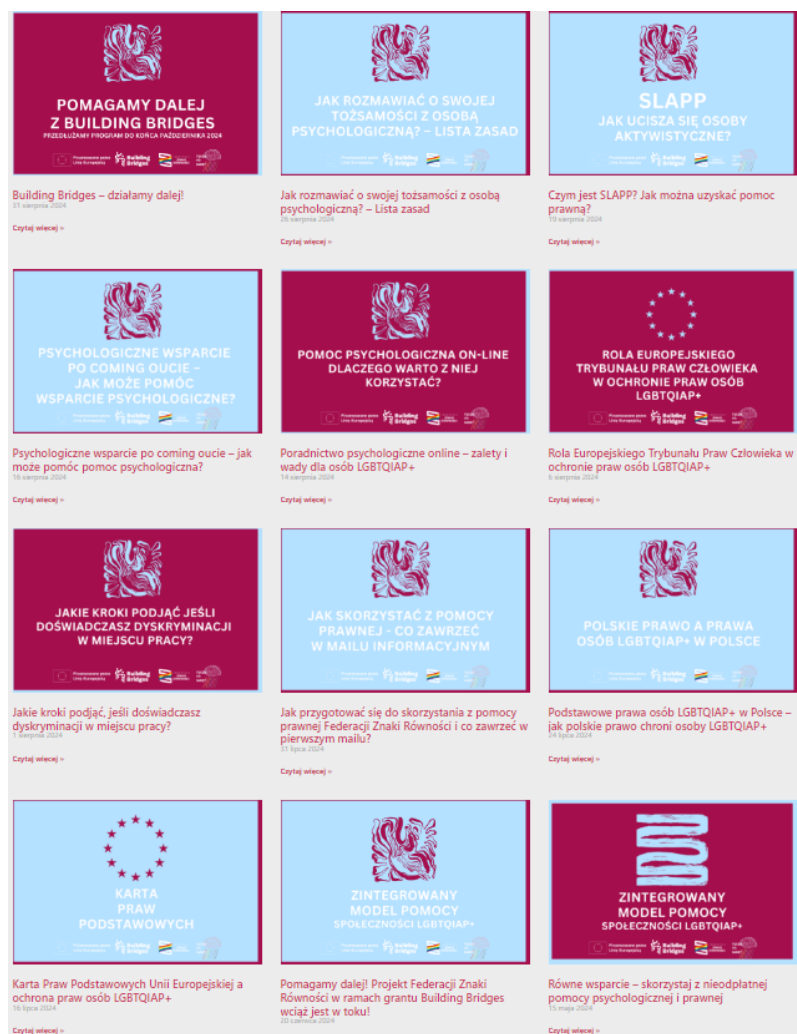
W trakcie realizacji projektu na stronie internetowej Federacji Znaki Równości <https://znakirownosci.org.pl> opublikowano łącznie 16 postów edukacyjnych. Miały one na celu zwiększenie świadomości społeczności na temat dostępnej pomocy prawnej i psychologicznej oraz wyjaśnienie znaczenia Karty Praw Podstawowych, stanowiącej fundament ochrony praw i wolności obywatelskich w Unii Europejskiej.

W ramach publikacji społeczność mogła zapoznać się ze szczegółowymi informacjami o oferowanej pomocy finansowanej ze środków Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego. Posty zawierały także wyjaśnienia dotyczące Karty Praw Podstawowych, w tym jej kluczowych zapisów, które chronią osoby narażone na dyskryminację. Celem tych materiałów było nie tylko przedstawienie przysługujących praw, ale również dostarczenie praktycznych wskazówek na temat postępowania w sytuacjach, gdy prawa te zostają naruszone.

Dodatkowo, jeden z postów został poświęcony zjawisku SLAPP (Strategic Lawsuit Against Public Participation), czyli pozwom strategicznym przeciwko udziałowi w debacie publicznej. Przedstawiono, na czym polegają działania SLAPP, wykorzystywane do tłumienia działań krytycznych wobec osób publicznych, władz lub korporacji poprzez wytaczanie kosztownych i czasochłonnych pozwów sądowych. W Polsce SLAPP w ostatnich latach był regularnie stosowany jako narzędzie nacisku na aktywistów,

Działania realizuje:

aktywistki i organizacje pozarządowe, co powoduje ograniczenie swobody wypowiedzi i prawa do informacji. Post ten miał na celu edukację na temat tego zjawiska, które istotnie wpływa na możliwości wyrażania krytycznych opinii i prowadzenia działań publicznych oraz umożliwienie szybkiej reakcji organizacjom i osobom będącym ofiarami tego typu działań.

W ramach kampanii informacyjnej i poszerzenia zasięgu działań utworzono także profil na Instagramie: <https://www.instagram.com/rownewsparcie/>. Profil ten stanowi platformę do szybkiego i bezpośredniego komunikowania się ze społecznością. Pozwala na bieżące informowanie o nowych inicjatywach, dostępnych zasobach, a także

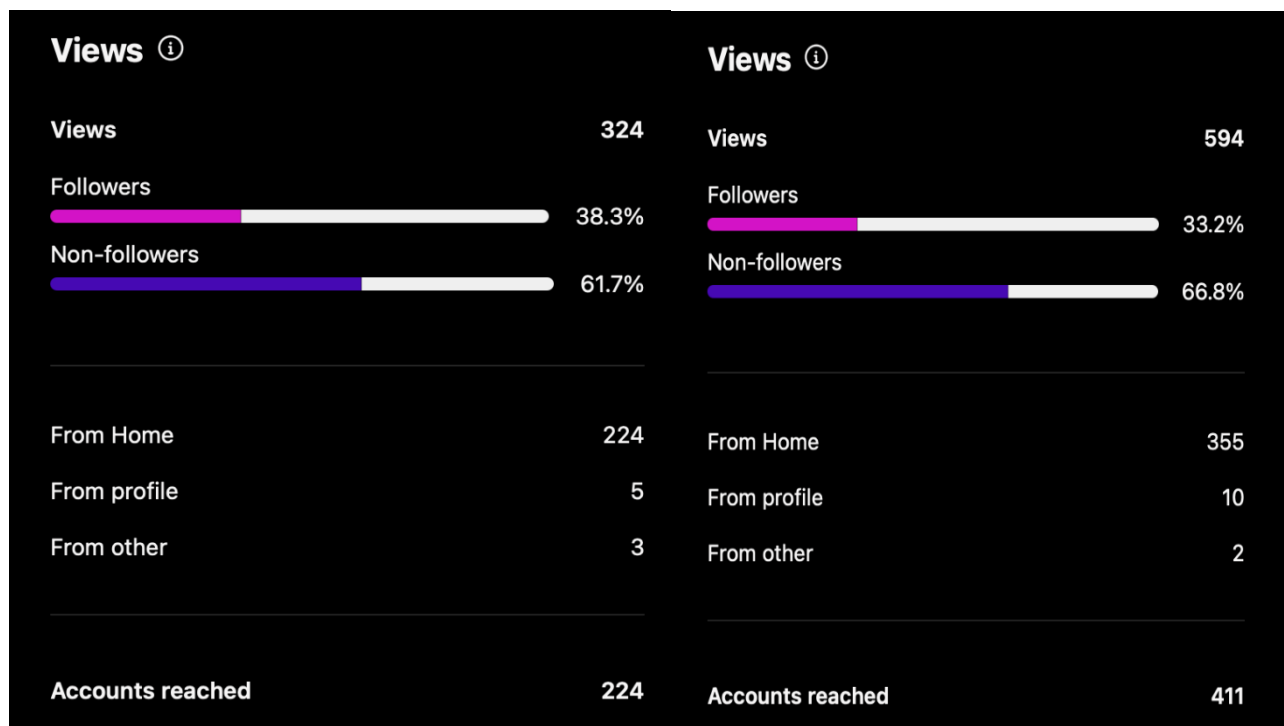
Działania realizuje:

umożliwia osobom z grup narażonych na dyskryminację dotarcie do niezbędnych informacji. Na profilu aktywowano kampanię marketingową dotyczącą możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej i prawnej w ramach programu, podczas której influencerki i influencerzy LGBTQIAP+ (w tym m.in. polityczka Magda Dropek, osoby aktywistyczne i influencerskie oraz organizacje takie jak Lu Olszewski, Ali Kopacz, Dawid Wojtyczka, Magazyn Replika, Ka - transpłciowa dziewczyna, Przyjazny Lekarz LGBTQIAP+, Grupa Nieustającej Pomocy, serwis tranzycja.pl, TęczUJ, Beyond Labels)

Nasze treści na Instagramie, tylko w ramach organicznych zasięgów konta i nie licząc zasięgów zdobytych w ramach udostępnień, docierały każdorazowo do grupy osób odbiorczych o liczebności od kilkuset do ponad 1000 osób.

Działania realizuje:

- **Warsztaty dotyczące Karty Praw Podstawowych UE w Krakowie i Tarnowie**

W ramach działań projektowych w Krakowskim Centrum Równości DOM EQ oraz Tarnowskim Centrum Równości przeprowadzono po jednym warsztacie poświęconym tematyce praw wynikających z Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Celem tych warsztatów było pogłębienie świadomości na temat przysługujących praw osobom posiadającym obywatelstwo europejskie, sposobów ich skutecznego egzekwowania oraz praktycznego zastosowania Karty zarówno w codziennym życiu, jak i w kontekście prawnym.

Podczas warsztatów omówiono fundamentalne zasady i wartości UE, takie jak równość, wolność, poszanowanie godności oraz prawa socjalne i obywatelskie, które są chronione Kartą. Uczestnicy zapoznali się z prawami, jakie przysługują im jako obywatelom Unii Europejskiej, i dowiedzieli się, jakie kroki mogą podjąć w sytuacji ich naruszenia.

Działania realizuje:

Warsztaty obejmowały również omówienie praktycznych przykładów i strategii, jak korzystać z Karty Praw Podstawowych w przypadku kontaktu z instytucjami państwowymi, a także w obliczu dyskryminacji lub ograniczania ich wolności i praw. Pomimo starannego przygotowania i promocji warsztatów, frekwencja okazała się niewielka. Na spotkaniu w Krakowie uczestniczyło kilka osób, natomiast w Tarnowie obecne były zaledwie dwie osoby. Niska frekwencja wskazuje na potrzebę dalszej analizy metod informowania społeczności oraz zbadania, jakie formy komunikacji i godziny spotkań byłyby bardziej dostępne i przyciągające dla lokalnej społeczności, aby zwiększyć zaangażowanie uczestników w przyszłości.

6. Co Dalej?

- **Pomoc prawna:**

W okresie grantowym udało się znacząco skrócić kolejkę osób oczekujących na pomoc prawną. Rozwój zespołu i nawiązanie kolejnych współprac z prawnikami pozwoliły na skuteczniejsze udzielanie wsparcia. Nowe osoby wciąż zgłaszają się po pomoc, co mobilizuje do dalszego doskonalenia oferty pomocy prawnej, tak aby jeszcze lepiej odpowiadała na potrzeby zgłaszających się osób. Należy zauważyć, że według stanu na 10 listopada 2024 r. w kolejce po nieodpłatną pomoc prawną Federacji Znaki Równości oczekują 23 osoby.

Federacja aktywnie stara się pozyskać środki na dalsze wsparcie dla pracy zespołu. Pozyskuje darowizny prywatne (do tej pory udało się pozyskać 12 tys. złotych) oraz składa

Działania realizuje:

wnioski grantowe (m.in. do Narodowego Instytutu Wolności). Wcieliła również w życie system dwóch kolejek osób oczekujących na pomoc, tj. kolejki płatnej i bezpłatnej. W ramach kolejki płatnej osoba zgłaszająca się podpisuje z Federacją umowę o ponoszenie kosztów pomocy prawnej. Na podstawie tej umowy osoba będąca beneficjentem pomocy wpłaca zryczałtowaną opłatę wyższą, niż średni koszt pomocy prawnej w sprawach dotyczących uzgodnienia płci metrykalnej. Różnica pomiędzy kosztem pomocy prawnej w danej sprawie a zryczałtowaną opłatą służy finansowaniu pomocy prawnej dla osób oczekujących w kolejce bezpłatnej. W ten sposób osoby z kolejki płatnej dostają pomoc szybciej, ale w zamian za to przyczyniają się do rozładowania kolejki bezpłatnej.

- **Pomoc psychologiczna:**

Środki grantowe umożliwiły sprawne świadczenie pomocy psychologicznej poprzez konsultacje, jednak duże zapotrzebowanie na wsparcie psychologiczne przy wysokich kosztach wymaga dalszego dostosowania udzielanej pomocy do dostępnych środków. Współpraca z Fundacją Tęcza po Burzy oraz Fundacją Promenada przyczyniła się do stworzenia planów na dalsze formy pomocy i przyszłą współpracę. Dodatkowym wsparciem jest Mapa Wsparcia autorstwa Angeliki Wróby z Fundacji Tęcza Po Burzy, która stanowi cenny zasób ułatwiający szybkie odnalezienie specjalistów z zakresu pomocy psychologicznej dla społeczności LGBTQIAP+.

- **Komitet Monitorowania Funduszy Europejskich**

Pomimo osiągnięcia jednego z głównych celów, jakim było zakończenie działania uchwał Samorządowej Karty Praw Rodziny (SKPR) w Małopolsce, Federacja Znaki Równości

Działania realizuje:

będzie nadal zasiadać w Komitecie Monitorującym w celach kontrolnych. Ważne jest ciągłe monitorowanie przestrzegania zasad niedyskryminacji oraz Karty Praw Podstawowych.

Jednym z kolejnych priorytetów jest włączenie działań typu SLAPP (Strategiczne Pozwy Przeciwko Udziałowi Społecznemu) do kryteriów oceny projektów. SLAPP-y to narzędzie tłumienia debaty publicznej, wykorzystywane przez władze i korporacje w celu zniechęcania aktywistów i dziennikarzy do podejmowania działań poprzez angażowanie ich w przewlekłe postępowania sądowe, zarówno cywilne, jak i karne. Celem takich postępowań nie jest uzyskanie wyroku skazującego ani zadośćuczynienia, lecz utrudnienie działalności osobom zaangażowanym w działania na rzecz społeczeństwa.

Jednostki samorządowe oraz współpracujące z nimi organizacje, stojące za uchwałami anty-LGBT, stosują strategie typu SLAPP wobec organizacji pozarządowych, które nagłaśniały ich działania.

7. Podsumowanie.

Wsparcie, które otrzymaliśmy w ramach konkursu Małe Granty, organizowanego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego, odegrało kluczową rolę w rozwoju naszych działań skierowanych do społeczności. Dzięki środkom z grantu mogliśmy znacząco zwiększyć efektywność naszej pomocy prawnej w sprawach dotyczących uzgodnienia płci oraz ochrony danych osobowych. W rezultacie kolejka osób oczekujących na wsparcie prawne została znacząco skrócona, co pozwoliło na szybsze reagowanie na potrzeby nowych zgłaszających się do nas osób.

Dodatkowo, w ramach projektu wprowadziliśmy konsultacje psychologiczne oraz terapię, które przyniosły wymierne korzyści w zakresie poprawy kondycji psychicznej uczestników. Dzięki tym działaniom nie tylko wspieraliśmy bieżące potrzeby beneficjentów, ale również udało się nam wypracować rozwiązania i procedury, które będą wykorzystywane w naszej pracy w przyszłości. Projekt ten stanowił ważny krok w rozwoju naszej organizacji oraz w podnoszeniu jakości świadczonej przez nas pomocy.

Działania realizuje: